

עין משפט
נר מצוה

ג א מיי פֿיר מהל' מעה"ק הלכה ו עינין רש"י:
ד ב ג ד מיי פֿיג מהל' גירושין הל"א סמ"ג עשין ז טו"ע אה"ע סי' קלג סעיף ז:

מוסף רש"י

יהא נדר. כלומר יאלת ידי נדך ואם לא נדבה יהא. ויצא אחרת לנדרו ונדבה מי שרי לשנויי בה. והמציא אס זמא שלמים קרנט מהלכ וציהא לשם שלמים (מנחות ב. א.) אה הרת גבן בתחומא. לא היית קרוב אלנו שמוכל לנא. לטנא אחריתא בתחומא כנית המדרג. רלשון שמשתי (ביק ב.). וברשעים צ"ב נא. פי' בתחומא. כמי מדרשות שאלן סוף התחום היי כמי יחויבל לנא סם בשעת מן העיירות שמשני: לשם יבוא. לאפקין עני קרע. גבן לשם זמא אחר לשם ודבה. לאפקין שני צעלים. והא לפינין גוי מקראי לשם חטא. לשם חטאו שהוא כנשיא עליו (קדשין ח.) סופרים. לכתוב גיטין גיטין להחלמה. לכתוב גיטין (גיטין ד. ב. ד.):

לעזי רש"י

קרבנותי"ש תחיכות בשר צליות על פחמים

שנינו נוסחאות

א דאמרבין (בבירא) **ב** גי"א במקום (בבירא) **ג** בכתביה דלא. **ד** ו"ה ככשרי: **ה** צ"ל אכשר (ח) היכי ששנינו ממתני דסתמא כשר דתיקשי ליה לרובא כליל (נב. וצ.ק.) וצ"ל אכשרי (ט) ס"א שאמר ויהי הנהלת ויכרי"ב גרים לשם שם הקב"ה. והשאר נמחק: **ו** אלא סתם שרש (בבירא) **ז** ל"ל לגרש למי ששמו (גליות). גי"א מגרש ששמו ורשם שאחר שכן, ומיות סתם אזל מילה סתמא לשמה קיימא כמו וצמים הילכך עובד כוכבים כשר אע"ג דעבד קסם: **ח** הא לשם פסח וסתמא כשר. פי' בקונטרס דקור שחטיה סתמא אישתחית ויתמה כיון דלאמר בתחילת שחיתה לשם פסח וכי כל שעה יש לו לדבר עד שיגמר שחיתו ונראה לפרש דכשתי עבודות אייבי כגון דשחית לשם פסח וקיעל סתם ומיהו בפרק תמיד נשחט (פסחים דף נט:) מביצי לן אי צעודה אחת מנן או בשתי עבודות ועבודה אחת היינו כדפירש הקונטרס ויש ליישב דאפילו אס תימני לומר לשם פסח וסתמא פסול [אפ"ה] אין צריך לדבר כל שעה אלא צבתחילת שחיתה יאמר שעושה כל השחיתו לשם שחיתו פסח:

שיטה מקובצת

אלא הלא ביצר לשמן בו. ואית' והמקשה מהי פיר' וכו' וכו' תעלה על דעתך לנעול עיבוד וחילת לשם פסח. וימי' דלדני' דכלל עבודה ועבודה י' לו לשלם לשם פסח. והסתמא לפי זה היו פי' דמתני דלשמו וטלן לשלם כשתי עבודות כמו בשחיתה וקבלה ששחט לשם פסח וקבל לשם שלמים. ולא הירא דע"כ דלשמו וטלן לשמו דמתני ר"ל הכל לשלם, דלמה לי כולי האי בתנא סני, אלא ע"כ או ר' קאמר, ואי"כ סיפא דקתני וטלן לשמו ר"ל צבודה אחת ששחט לשם פסח ולשם שלמים, ואי"כ סדרא קריאה לרבותי. וי"ל דמשחיתה פריך דמשעה ליה לשמו וטלן לשמו בשחיתה ששחט סיומן רלשון קבלה לשם פסח וטלן לשם שלמים.

אלמא סתמא כלתמי דמי דאי כשלל לשמו דמי דאין צ"ל צבדה ויתמר לשם פסח מיימ' בכל סיומן וסיומן היה לו להוכיח לשם פסח (וחס' חור):
תור"ח א"ה שם פסח בו. עיין בהשמויות בסוף המסכת:
תור"ח קריש. היינו שלא אמר בהרי"א לשם אחר ככל אילו, והא דקאמר רבי יוסי שלא היה כלני הויא שיה יוכיר דרובא למשומין אס היה כלנו לך והייתו (דשתי) בשחיתק, כלומר שלא נדר צ"ב בשפתיו מה שחשב כלנו. והא דפריך בנחמא וחי מ"ד סתמא פסול קיימי ביד ומתני מילתא דמיפסל ביה, ה"פ מילתא שיטא צ"ל לדי פסול דהיינו ע"י שחיקה דמתוך ששחוק אולי יטא ולא יסוין גם כלנו ומיפסל או סתמא פסול, דיותר יבא שלא יחשוב כלל כשהוא מתחב כלנו מתאם לנעות ולומר שלא לשמו אס היה אומר כפיו לשמו בפירוש (וחס' חור):

בשבת חייב עליו בכל שהוא ופריכין למה לי להמני המצניע ליתמי המוציא לרוע ולדוגמא ולרפואה חייב עליו, אמר אבוי הכא במאי עסקינן כגון שהצניעו ורשע על מה הצניעו, והשתא קא פוקין סתמא, מהו דתימא בטולי בטלה מחשבתו קמ"ל כל הצושה ע"ד הראשונה. איך ההם בשבח מחשבתו הראשונה עסקינן ופשיטא דקאמר לא בתכונתו על דעת הראשונה שהרי שבת דעתו הראשונה, אעפ"י הכריעו כחכמים את דעתו דעל דעת הראשונה קא פוקין (ואז ועי' הל' יוס' ס"ה מ"רא"ל):

ב:

ואם לאו יהא נדבה. אע"ג דצפ"ק דר"ה (דף יא.) דריש ליה לענין כל תאחר דלא שייך ללאחר שחיתה הכא דריש מפשטיה דקרא דמשמע דקרי ליה לנדר נדבה: **ובחים** בסתם לשמן הן עומדין. ואינו פסול עד שיכיון שלא לשמן [ואי"ת צפ"ק דחולין (דף יב:) צעי

ר"י אי קטן יש לו מחשבה וכו' ופי'

בקונטרס כגון בשחיתת קדשים דיליף ברש' וצחים דצעי לשמה ושחט קטן עולה לשמה מי הוי כוונה או לא הא משמע הכא דמסתמא נמי כשר ואינו פסול עד שיכיון שלא לשמןן וי"ל דסתמא דקטן גרע דאין לו דעת להכין שהן קדשים וסבור שהן חולין והוא ליה מתעסק ופסול כדאמר בפרק צית שמאי (לקמן דף מו:) לשם חולין כשירין **א** משום חולין פסולה והאי קטן אפילו אומר יודע אני שהן קדשים ולשמן אני מתכוין מביעלא לן אי כוונתו כוונה או דילמא לא מהני אס אין מעשיו מוכיחין: **סתם** אשה **לאו** לגירושין עומדת. ואפי' וינתה מחת צעלה מכל מקום לאו להתגרש בגט זה עומדת וגם אס לא יראה הצעל לא יגרשה **א** אלא שלא משמנו **א** וממון הא מילתא מיתרנא מה **א** שמקשים בסוף פרק שני דגיטין (דף כג.) דלאמר עובד כוכבים אדעתא דנפשיה עבד ואינו כשר לכתוב את הגט ובפ' שני דעבודה זרה (דף כו:)

אמר' ימול ארמאי ואל ימול כותי משום דכותי מתכוין לשם הר גריזים [והתם נמין] צניעין לשמה כדדרשינן (ספ דס כו.) מלה' המול (ימול) ואפי' הכי מכשרינן ארמתי דיש לחלק בין גט למילה כמו שמתלך בין צני וצמים לגט לא **א** סתמא פסול משום דסתם אשה לאו לגירושין קיימא ולכך נמי [צעובד כוכבים] פסול אע"ג דעבד סתם אזל מילה סתמא לשמה קיימא כמו וצמים הילכך עובד כוכבים כשר אע"ג דעבד קסם: **הא** לשם פסח וסתמא כשר. פי' בקונטרס דקור שחטיה סתמא אישתחית ויתמה כיון דלאמר בתחילת שחיתה לשם פסח וכי כל שעה יש לו לדבר עד שיגמר שחיתו ונראה לפרש דכשתי עבודות אייבי כגון דשחית לשם פסח וקיעל סתם ומיהו בפרק תמיד נשחט (פסחים דף נט:) מביצי לן אי צעודה אחת מנן או בשתי עבודות ועבודה אחת היינו כדפירש הקונטרס ויש ליישב דאפילו אס תימני לומר לשם פסח וסתמא פסול [אפ"ה] אין צריך לדבר כל שעה אלא צבתחילת שחיתה יאמר שעושה כל השחיתו לשם שחיתו פסח:

אתנו בית דין דא' אימא לשמה דילמא אתי למימר שלא לשמה. בשמעתא קמיתתא דגיטין (דף טא.) דמפרש דלכך לא מיקנו לומר צפני נכתב לשמה למ"ד לפי שאין צבקיין לשמה משום דאי מפשת לאו לדיבורא אחי למיגוייה לא הוי מני למימר דילמא אחי למימר שלא לשמה דמי הוא שוטה כל כך שנותן גט לאשה זו שנכתב לשמה והוא אומר שלשם אחרת נכתב אזל אדם השוחט קרבן פעמים שטועה וסבור שהוא קרבן אחר וכן המקביל ומולין וחורק: **קיימי** בית דין וברתי בו. **א** יש תימה למה לו להאריך כל זה הא צהדיא אחר סתמא כשר ונראה לפרש דמי שלא היה כלצו היינו שלא אחר צהדיא לשם אחר מכל אלו אזל חיטב כלצו למה שדיוט להיות הא סתמא פסול **א** להכי [דיקין] מתנאי בית דין וכי מתנו צית דין דלא לימא צהדיא ומהחשבה סגי ושמא אחי לדי פסול שלא יחשב כלל וישחוט סתמא ויפסל:

בסופרים העשוין להחלמך עסקינן. ואפילו למאן דלאמר בפרק קמא דעירובין (דף יג.) גבי מגילת סוטה דמוחקין ארות מן התורה אף על גב דנענין לשמה ואף על גב

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

נדר הוא. דהא כאשר נדרת כתיב ויש חילוק בין נדר לנדבה **א** נדר דלאמר הרי עלי ונדבה הרי **א** אס כמה שנדרת עשית. שעבד עבודותיה לשמה: **יהא נדר**. ויעלה זה לנדרך: **ואס** לאו **יהא** לנדבה. כאילו התנדבת לזה ונדבה מי שרי לשנויי צה. וכיון דרסתמא קרייה נדבה מי שרי לשנויי צה הא אמרינן צפ' שני (לקמן ד' כט:) אסור לחשב צקדשים ויליף מקרא דלא יחשב והכי מידרש קרא אס מולא שפתיך תשמור ועשית או יהיה נדר אשר **ד** נדרת ואס לאו נדבה. (מפי השמועה צמנחות עד כאן:) **לא הויס** גבן **צאורסא** **צסחומא**. כלומר חבל על שלא היית אמש צבצת אכלנו צמוך הסחוס שמוכל לצא לצית המדרש ולשמוע: **צי חרמך**. שס מקוס: **ושני** רסו. ופריקן: **שלא לשמן**. משמע דעקר שמייה צהדיא: **שלא לשם אשה**. האשה הזאת שנכתב לשום אחרת ששמה כשס זו פסול דכתיב וכתב לה **א** לשמה: **וססתא נמי פסול** כגון אס כתבו הסופר [סתמן] לשם לאה שיהא מזומן לכשיצא אדם אכלו ששמו ושס אשתו (שיון) כן ויתננו לו ולקמן מפרש מנלן ממתני' דקסם פסול: **ושני**. ותרין רבא גופיה דרמיניהו אהדדי: **כספתן לשמן עומדין**. הילכך כל כמה דלא עקר שמייהו צהדיא הוו לשמן: **מנלן**. ממתני' הירי **ה** שמע ליה רבא דמיקשה ליה: **שנוצחו שלא לשמן**. משמע דעקר שמן מהן: **שלא נוצחו לשמן**. משמע שלא הוכיר שמן עלייהו דהיינו סתמא: **שנכתב שלא לשם אשה זו**. משמע שנכתב לשם אחרת בפירוש: **כיצד לשמן כו'**. מתני' היא: **לשם פסח ולשם שלמים**. כך חיטב עליו: **הא לשם פסח וסתמא**. שלא חיטב אחריו לשם שלמים כשר ואע"ג דסוף שחיתה סתמא דשחית: **אלמא ססתן כלשמן דמי**. דאי כשלל לשמן דמי הויא ליה כאילו אמר לשם פסח ולשם שלמים: **על דעת [ראשונה**. אזלן היכא דשחיתה כוליה סתמא אימא לך דפסול: **הא ססתא [ולשן** **פסח**. תחילה שחטה קסם וסופה לשם פסח כשר ולא מיפסיל משום תחילתה אלמא סתמא כלשמן: **אי"ג איידי כו'**. כלומר לעולם לא מידוק מנייה הא סתמא ולשם פסח כשר כלעולם אימא לך פסול דסתמא כלשלא לשמו והאי דקתני לשם שלמים איידי דפריש כלשמן ולא לשמן לשם שלמים דהתם דיוקא הוא דאילו סתמא

הוי כשר דעל דעת ראשונה הוא עושה פריש נמי תנא דמתני' צשלל לשמו ולשמו לשם שלמים ולשם פסח ולאז דווקא דה"ה לסתמא ולשם פסח דמיפסל בתחילת שחיתה: **לשם ששם דכריס**. משנה בפרק צ"ב ומקראי יליף להו: **לשם זבח**. לשם מה שהוקדש **לשם זבח**. שיתכפר צו צעליו ולא שיתכפר צו אחר: **לשם שס**. **א** (לנחת רוח) להקצי"ה שאמר **א** ונעשה רזונו: **לשם אישים**. להקטירם ולא לעשותם צלי על המוצח. קרבנותי"ש צלע"ז: **לשם ריח**. לאפקיין איברים שגלגלן והעלן דשזב אין צהן ריח והכי מפרש להו התם: **לשם ניותות**. לשם הנחת רוח להקצי"ה שאמר רזונו: **שלא היה כלצו**. לשמו אלא סתם **א** ולא הוכיר אחד מאלה: **ססתאי ציט דין הוא**. שישחטו קסם ולא יחייבו לשמוןן לשמו כדמפרש שמייה אפילו אמתו צ"ד דלא לימא לשמן כו': **וגבי גט וסתמא פסול מנא ליה**. כלומר הכי שמע ליה רבא ממתני' דגיטין דפסול דתיקשה ליה ורמיניהו אהדדי: **מקרין**. את התלמידין שמלמדין אותן לכתוב טופסי גיטין: **דלא איכנסו לשם כריתוס כלל**. אזל היכא דאיכתב לשם כריתות שיהא מזומן לו לכשיזדמן לו מגרש **ה** ששמו ושס אשתו שיון צו כשר:

מסורת הש"ס

א בייק כ. ב. בייב נא. **ג** גיטין כה. **ד** לקמן יג. פסחים נט. **ה** מנחות טו. **ו** [גיטין סו. נדרים מת. חולין לג:] ב"ב קלח. **ז** לקמן מו: **ח** **ו** גיטין דף כד. **ט** [שם:] **י** ע"י ירושי' גיטין פ"ג ה"א. **י** קנים פ"א מ"א, **י** גיטין כ. **י** ע"י תוסי' מנחות מב. ד"ה ואל. **כ** ע"י צ"ק. **ל** ע"י רש"ק.

הגהות הב"ח

א גמ' אלא מהא כילד לשמן. כ"ל וכתב דמתן נמחק: **ב** **א** שם לשם השם: **ג** שם ושמע קול סופרים מקריין אית פלוגי מגרש את פלוגי: **ד** רש"י ד"ה לשם השם לנחת רוח להקצי"ה שאמר ונעשה רצוני. צ"ב ללא היית נוחט וכן מוציא לקמן דף מו ע"כ ור"ל שהוא שוחט לשם הקצי"ה וממילא הוא נחת רוח כ"י מה שא"כ לשם נוחט שצריך לשחוט עבור נחת רוח וק"ל:

גליון הש"ס

גמ' כל העושה על הק"ת ראשונה. לקמן דף מה ע"כ שבת דף לא ע"א: **תוס'** ד"ה סתם וכו' אלא שלא תשמיטני עיין במשנת הר"ם אלפקר סימן פח:

ליקוטים

בתחומא. פי' בבית המדרש שהוא תחומה של תורה. (ערך ערך תחם) אלא סתמא כלשמן כו'. לכאורה צריך נגד ובר נגד דיתפרק אחר דכבר החליטו התוס' ויל בכמה מקומות דכל מחשבות פגול צריך להיות דוקא בדיבור וכאם חיטב ולא הוציא מפיו אינה פסולת, א"כ מבי"ש שכשחט בסתמא דלא יוין, וכאן מסתפק הש"ס בסתמא אי פסול לאו וצ"ב. ואפשר לומר הא דמספקא להתוס' היינו לפי מה דמסקינן דסתמא לשמן, אבל אי אמרינן דסתמא כשלא לשמן ודאי אין פסול מחשבת פגול בלתי דבור, דלא גרע מלשמן, ויותר נראה לי דסתמא גרע דהוי כמו משום חולין כיון דלא כיוון במחשבתו לישם קדשים, אבל אם כיוון במחשבתו שלא לשמן כיוון דעבי"ש יש לו מחשבת לשם קדשים [הרי זה כשר]. ועיין תוסי' ד"ה וצחים בסתם. והדבר צריך עוד תלמוד (מלסא סקן): **ובצחים** בפתח לשמן **עומדין** וכו'. נראה לי דאפילו למ"ד מצוות צריכות כוונה הני מילי בדבר שכל המין ראוי למצוות כגון מצה ושופר ולולב דאין תחיתת מצה זו ושופר ולולב אלו מיוחדין למצוות דאפשר למצוה זו לקיים ע"י דברים אחרים של מין כמו באלו ואין אלו סתמן עומדים למצוות, ודמי לסתמא דגט דאמר רפ"ק דרובחים גבי הזבחים כל הזבחים שנשחטו שלא לשמן כשרין ולא עלו לבעלים לשם חובה ואם שחטן סתמא עלו דסתמן לשמן קיימי אלא בגט הנכתב שלא לשם אשה פסול ואפי' סתמא נמי פסול משום דסתם אשה לאו לגירושין קיימא ופי' התוס' דאפי' וינתה מ"מ לאו להתגרש בגט זה עומדת דהא אפשר להתגרש בגט אחר כמו בזה, אבל דבור פריש המיוחד ועומד למצוותו ואי"א לקיימו אלא בגופו ואפי' מבינו א"א אלא בו בעצמו כגון אכילת קדשים ופסח דמצוות אכילתן מיוחד בגופן ואי" לקיים מצוותן אלא בגופן דמי לשחיתו קדשים דסתמן לשמן עומדין והואיל ומצותן מיוחד בגופן, וגם במילה למ"ד דבי' מילה לשמה אפי"ה בבכרי כשרה משום דעבד סתמא וסתמא לשמה קאי כמ"ש התוס' רפ"ק דרובחים, וצ"ל דה"ט משום דמצות אבות הו מיוחדת לגופו ממילא סתמא לשמו קאי, אי"ג משום דכל הני אי עשאן שלא לשמן ביטל מצוותן לגמרי כגון מילה אם נעשה שלא כהכשרה שוב אי אפשר בחזרה לעשות כמצוהה, אפי"ג דאפשר בהטפת דם בריית אין זה עיקר מצות מילה אלא במקום דלא אפשר כגון גר שנתגרש כשהוא מהול או קטן הנולד מהול, אבל עיקר מצות מילה אולה לה. וכן קרישאי אי עשאן שלא במצוותן בטל מצות קרבן זה, מש"ה סתמא לשמו קאי. משא"כ בשאר מצוות כמנה שופר ולולב אם עשאן שלא במצוותן יש להם תקנה לחזור לעשות כמצוותן, אין סתמן עומדות לשמן (טו"י פנ' ר"ה טו.). כל הקושה **על דעת ראשונה הוא עושה**. ואפי"ג דכתיב קאמר לא בתכונתו ליתע ראשונה אלא סתמא שחתי, אפי"ה אמרינן על דעת ראשונה שחט ולא ססכרינן אדיבוריה. ותנן בשבת (צא ע"א) המצניע לרוע ולדוגמא ולרפואה והוציאו בשבת חייב עליו בכל שהוא ופריכין למה לי להמני המצניע ליתמי המוציא לרוע ולדוגמא ולרפואה חייב עליו, אמר אבוי הכא במאי עסקינן כגון שהצניעו ורשע על מה הצניעו, והשתא קא פוקין סתמא, מהו דתימא בטולי בטלה מחשבתו קמ"ל כל הצושה ע"ד הראשונה. איך ההם בשבח מחשבתו הראשונה עסקינן ופשיטא דקאמר לא בתכונתו על דעת הראשונה שהרי שבת דעתו הראשונה, אעפ"י הכריעו כחכמים את דעתו דעל דעת הראשונה קא פוקין (ואז ועי' הל' יוס' ס"ה מ"רא"ל):

מסורת הש"ס

[לקמן קז.] (ג) לקמן טו;
[ערוצין קד. יומא כז. מנחות
מגיגה יא. פסחים סה: לקמן
דף כד: לה, ד] לקמן יג.
שין לו: מגיגה יא. ויקרא
פרש' ד ה"ד, (ה) לקמן
לקמן לה, (ו) פסחים ס:
(ח) שם סא, (ט) שמות י:
[ענמ' חס' יומא כז. ד"ה
ינו וכו' על פירש' דהלא
צו רפי"ב, (ל) קידושין
:ג:]

הגהות הב"ח

ב'מ' מה לזכייה שכן פוסלת
לשם: (ב) שם זריקה מנ"ל
לילך מהני. נ"ב ע"ל דף י
(ג) שם ואפקה רחמנא
לה בלשון הולכה: (ד) שם
לשמינו קודש שכן פסולו
בגופו וישנו:

גליון הש"ס

ד"ה והקריבו בו' דהא
ד"ה אלא צמוס' ד"ה אלא אומר
תוס' ד"ה מה לזביחה וכו'
דאיכא למיפיד וכו'. ע'
קקמן ד' ע"א צמוס']:

מוסף רש"י

[illegible]

ינויי נוסחאות

וּמִנֵּל דְעֵינִן זִכְרֵיהּ לְשִׁמְהָ. לְכַתְּחִילָהּ
זִיָּה עֲבֻדוֹת ^א מִמָּהִי דְלֵעֵינִן שְׁחִיטָה
זָבַח שְׁלָמִים וְלֹא נִזְכָּר זָבַח מִשּׁוּם שֶׁ
שָׁלַל לָשׁ אֲוֹלֵכִין בְּפִסְחָה. שֶׁאֵם שְׁחָטוּ שֶׁ
שָׁחִין יִכְוִיל לְאֲכֹל כֹּהֵן ^ב פִּסְקוֹ וְאִפְּלִי יֵן
זַעֲוִיל דְּכִתִּיב אִישׁ לִפִּי אֲכָלוּ אֲכִילָהּ יֵן
בְּכִזִּית וְשֹׁאֵר עֲבֻדוֹת לֹא פִסְלֵי שֶׁלֹּא
לְאֹכְלֵינִי ^ג דְּכִתִּיב תִּסְבֹּחַ וְתִנְחִי (פִּסְחִים
דף סא.) רַבִּי אֲמַר לְשׁוֹן סוֹרֵסִי הוּא
זֶה כְּלָדֶם הָאוֹמֵר לְתִצְרוּ כֹּהֵן לִי טֹלָה
זֶה וְהִי אֲמַרְיִין בְּפִסְחִים (דף עט.) דְּלִין
(מִחֲשָׁבָה) אֲוֹכְלִין בּוֹרִיקָה ^ד הַמִּקְרִיב.
קִבְּלָהּ הוּא דְלִמְנָה הוֹקִיפֶיהּ וְזִיָּה קִבְּלָתָהּ
הֵדֶם: ^ה שֶׁן פְּסוּלָה בּוֹר. לְאִפְּוִק שְׁחִיטָה
שְׁכִשְׂרִיה בּוֹר דְּלִקְמֵן צִפְרָק שְׁלִישִׁי
(דף נב.) שְׁחִיטָה וְקִבְּלָהּ טַעֲוֹנוֹת לְפָן
צַפִּי אִיְהוּ מִקְוֵן (לְקַמֵּן דף מט.) יִלִּין
לְהוּ מִקְרָאִי: ^ו וְשֶׁן בְּחַטָּאוֹת הַפְּגִימִיּוֹת.
אֲבָל זִרְיקָתָה ^ז מִנְּחֹם הַחִיּוֹן לִית בְּהוּ:
זִרְיקָה זָרָה חִיִּיב עֲלֶיהָ מִיתָה אֲבָל
שְׁחִיטָה כְּשֶׁרָה בּוֹר וְקִבְּלָהּ וְהוֹלֵכָה אַע"פ
שִׁפְסוּלָה בּוֹר אִישׁ חִיִּיב עֲלֶיהָ מִיתָה
כְּדֹאמַר "בְּסֹדֶר יוֹמָא" (דף כה.) אֲרִבְעָה
עֲבֻדוֹת זָר חִיִּיב עֲלֵיהֶם מִיתָה זִרְיקָה
וְהַקְטֶרֶת וְנִסּוֹךְ הַמִּים וְהֵיין דְּכִתִּיב גְּבִי
וְהוֹר הַקֶּרֶב יוֹמָתָה וְעִזְדָּתָם עֲבֻדוֹת
מִתְנָה וְדִרְשִׁין עֲבֻדוֹת מִתְנָה וְלֹא
עֲבֻדוֹת קִילוֹךְ וְעִזְדָּתָם עֲבֻדָה תְּמָה
וְלֹא עֲבֻדָה שִׁישׁ אַחֲרֵיהָ עֲבֻדָה וְהִי
כְּוִלָּהּ יֵשׁ אַחֲרֵיהֶם עֲבֻדָה: ^ח מִנְּחֹלָה.
בְּמָה הִלֵּךְ הַשָּׁהָ שֶׁבֶהן שֶׁהֵן עֲבֻדָה
וְאִרְכִּיכָה לְשִׁמְהָ אִף אִנִּי אֲבִיא הוֹלֵכָה
הוֹלֵכָה אֲפֹסֶר לְבַטְלָה. שֶׁאֵם רָצָה שׁוֹחֵט
בְּזֶד הַמִּנְחָח חוֹרֵק כְּדִתְמִין ^ט בְּמִתְנִיתִין
(לְקַמֵּן דף קא.) וְהַקְרִיבוּ וּ זִיָּה קִבְּלָתָהּ. הֵדֶם.
וְשֹׁחֵט אֶת בֶּן הַבָּקָר וְהַקְרִיבוּ בְּנֵי אֲהֵרֵן
הַכֹּהֲנִים וּ זִיָּה קִבְּלָהּ * דְּלֹאמַר שְׁחִיטָה
כְּכִזִּית * וְלֹא אֲפֹסֶר לְהִקְוִמָּה צְחִילָה
וְאִף עַל בֶּן דְּלָשׁוֹן הוֹלֵכָה הוּא כְּדִחוּיִן
בְּהוֹלֵכָתָה אֲבִירִים דְּכִתִּיב זִיָּה הַקְרִבָּה ^י
וְלִשׁוֹן הוֹלֵכָה הִיא: ה"ג וְאִפְּקִיָּה
רַחֲמָנָא קִבְּלָהּ בְּנִשׁוֹן הוֹלֵכָה לְמִימְרָא
דְּהוֹלֵכָה לֹא תִפְקֶה מִכְּלָל קִבְּלָה: שִׁנְיִי
זַעֲוִים מִנֵּל. שֶׁצִּירָךְ לְשׁוֹחֲטוֹ עַל מִנֵּת
שִׁתְּכַפְּרוּ בּוֹ זַעֲוִיל וְלֹא שִׁתְּכַפְּרוּ אַחֵר
דְּקִתִּי לְקַמֵּן (דף קב.) לָשׁ שֶׁנֵּל דְּבִירִים
הִרְבֵּה מִנֵּל לָשׁ יוֹזֵב, מִנֵּל דְּזַעֲבִין
לָשׁ יוֹזֵב: זָבַח טוֹרֵם שְׁלָמִי. שְׁמֵהָ
זִכְיָתָהּ לָשׁ תּוֹדָה ^{יא}: כְּשֶׁרָה. וְעִלוּ לָשׁ
חוּבָה: פְּסוּלָה. כְּלוֹמֵר לֹא עִלוּ לָשׁ
חוּבָה: טוֹרֵם קְרִיבָה שְׁלָמִים. דְּכִתִּיב
טוֹרֵם שְׁלָמִי כִּמוֹ חֲטָאת הָקָל (ויקרא
ד) טוֹרֵם מִשָּׁה דְּרַשִׁי (מִלְּאֵי א) אִנֵּן
מוֹצֵן טוֹרֵם קְרִיבָה: * עֲדָדִי דִּין וְאִנֵּן ^{יב}
מוֹצֵן מִתּוֹדָתָה שְׁלָמִי: חֲטָאת וְאִשָּׁה מִזִּין
בְּצִי"ב * קִתִּי לֵה גְבִי הִיא קִרָּא וְשֶׁר זִיָּה
טוֹדָתָה שְׁלָמִי בְּיוֹם קִרְבָּנוּ יִאֲכַל לְמַדְנוּ
לְתוֹדָה שֶׁנִּכְלָתָה לְיוֹם וְלִילָה חֲטָאת וְאִשָּׁה
מִנֵּין ת"ל זָבַח: א"ב. דְּלֶהֱךָ דְּרַשִׁי
לְחִדְיָה אִתָּא לְרִבּוֹת חֲטָאת וְאִשָּׁה
שְׁמֵהָ אֲכִילָתָה לְיוֹם וְלִילָה לְכַתּוֹב
לְזָבַח בְּצִקּוֹךְ אֲכִילָה: לֹא חֲקָתָה.
לִיָּה כוֹלָה אִתְּרִבּוֹ לְעִיל: שֶׁן פְּסוּלוֹ
נְגוּפִי. לְקַמֵּן מִפְּרָשׁ לֵה וְאִזְלִי: וְיִשְׁתֵּן

זבח שלמים ולא נאמר זבח משום שחיתה: מה לזביחה שכן פוסלים
שלא לשם אוכלין בפסח. שאם שחטו שלא ^(א) לאוכלין כגון לחולה ולקוץ
שאין יכולין לאכול כות ^(ב) פסול ואפילו הן
בעלין דכתיב איש לפי אכלו איכילה ^(ג)
בזכות ושאר עבודות לא פסלי שלא
לאוכלין ^(ד) דכתיב תבוא ותניא (פסחים
דף סה.) רבי אומר שלש קוסרי הוא
זה כלדם האומר לתבירו כוס לי טלה
זה והכי אמרינן בפסחים (דף עח.) דאין
(מחשבה) אוכלין בזריקה ^(ה) המקריב
קבלה הוא דתניא והקריבו זה קבלת
הדם: **שכן פסולה בזה.** לאפוקי שחיתה
שחיתה בזה דלגמנן בפרק שיש
(דף לב.) שחיתה וקבלה טעונה אפון
בפ' אפרו מקומן (לקמן דף מה.) יליף
לזה מקראי: **וישנן בחטאות הפנימיות.**
אבל זריקת ^(ו) מזבח החילון לית בזה:
וזריקה זו חייב עליה מיתה אבל
שחיתה כשרה בזה וקבלה והולכה אע"פ
שפסולה בזה אין חייב עליה מיתה
כדאמרין בסקדרי יומא (דף נד.) ארבעה
עבודות זר חייב עליהם מיתה וזריקה
והקריבה ויטוין המים וידיין דכתיב גבי
וזהו הקרב יומת ועבדות עבודת
מתנה ודרשין עבודת מתנה ולא
עבודת סילוק ועבדתם עבודה תמה
ולא עבודה שיש אחריה עבודה והי
כולהו יש אחריהם עבודה: **מכאן.**
במה הזד השוה שבהן שכן עבודה
ואריכה לשמה ק"ל איני אביא הולכה:
הולכה אפשר לטעול. שאם רצה שחטן
בזד המזבח חורק דתניא ^(ז) בחמתנין
(לקמן דף יא.) **והקריבו זו קבלת הדם.**
ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן
הכהנים זו קבלה * דהא בזה שחיתה
כתיב * ולא אפשר לאוקומיה בהולכה
ואף על גב דלשון הולכה הוא כדחיינן
בהולכת אבירים דכתיב ביה הקריבה ^(ח)
ולשון הולכה היא: ה"ג ואפקיה
רחמנא קבלה בלשון הולכה למימרא
ההולכה לא תפקה מכלל קבלה: שינוי
בעלים מנלן. שצריך לשחטנו על מנת
שיחכפרו בו בעליה ולא שיחכפרו בו אחר
דקמי נאמן (דף מו.) לשם ששה דברים
הזבח נוצח לשם ^(ט) זבח, מנלן דבעינן
לשם זבח: **לשם טוהש שלמים.** שמהא
זביחתו לשם טוהש ^(י) כשרה. ועלו לשם
חובה: **פסולה.** כלומר לא עלו לשם
חובה: **טוהש קרייה שלמים.** דכתיב
טוהש שלמינו כמו טוהש הקהל (ויקרא
ד) טוהש משה עבדי (מלאכי א.) **אין**
מזבח טוהש קאמרי. דהא דין ואכל ^(יא)
חזון מתוהש אמרי **טוהש ואשם מנין.**
במ"ב * קמי' לה גבי האי קרא ובשר זבח
טוהש שלמינו ביום קרבנו יאכל למדנו
למדה שנאכלת ליום וילינה טוהש ואשם
מנין מ"ל זבח: אי"ב. דלהך דרשא
למדה אלא לרבות טוהש ואשם
שמהא איכלתו ליום וילינה לכחז
לזבח לבסוף לגבי איכילה: **לא חלקת.**
אין כולהו אימרכו לעיל: **שכן פסולה**
גבופו. הקמן מפרש לה ואילן: **וישנו**

[illegible]

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

מִהָּ לְבִיחָהּ שֶׁכֵּן פּוֹסֵף שְׁלֵא לְשֵׁם אוֹכֵלֵין בַּפֶּסַח. וְהָיָה זְרִיקָה נֶמְלָא תַּפְסוּל מִקַּ"ו דְּשַׁחֲטָה שְׁאִינוּ פּוֹסֵף בְּשִׁנְיָו צַעֲלִים אֲלֵא עַל מִנֵּת לְזִרוּק וּפְסוּלָה עַל מִנֵּת שֶׁלֹּא לֵשׁ אוֹכֵלֵין ק"ו זְרִיקָה שְׁפּוֹסֶלֶת בְּזוּרֵק שֶׁלֹּא לֵשׁ צַעֲלִים שֶׁתַּפְסוּל שֶׁלֹּא לֵשׁ אוֹכֵלֵין * וְי"ל דְּלֵאִכָּא לְמִפְרָךְ מֵה לְזַבְיחָה שֶׁכֵּן טַעוּנָה לָפוֹן וְיִשְׁנֵה צַחֲטָאוֹת הַפִּנְיּוֹת מִיּוֹה אֲכָתִי לֵא כְּמֵה לֵיהּ הֵךְ פִּירְכָּה עַד בְּסִמּוֹךְ לֶכֶךְ י"ל דְּהִכָּא לֹא יִלְיָף ד' מְזַבְיחָה אֲלֵא קִצְלָה וְהוֹלֵכֶה. בְּרִירָךְ. וְעוֹד נִרְאֶה דְּצַ"י תִּמְיֵד נִשְׁחַט (פֶּסַחִים דף סא). מִמַּעַט שֶׁאֵר עֲבֻדוֹת שֶׁלֹּא וּפְסוּלָה לֵשׁ אוֹכֵלֵין: מִה לְזִרְיקָה שֶׁכֵּן חַיִּיב עֲלֶיהָ זֶר בּוֹ. וְהָיָה וְיִלְיָף קִצְלָה וְהוֹלֵכֶה מִשְׁחִטָּה וְזִרְיקָה וְי"ל מֵה לֵהֵךְ שֶׁכֵּן יוֹצֵינֵן בְּחוּץ כְּדִלְקֵמֵן בְּשַׁמְעִינֵן דְּהוֹרֵבֵלָה לֹא תַּפְסָה מִבְּלָא קִבְלָה. וְזִרְיקָה לֹא אִמְיָא מִכּוּלְהוּ שִׁישְׁנֵן בְּחַטָּאוֹת הַפִּנְיּוֹת: בֹּא לֵאמֹר תּוֹרָה שֶׁשְׁחַטָּה לְשֵׁם שְׁלָמִים בְּשִׂרָה. תִּימָה דְּבִסּוּף כָּל הַפְּסוּלִין (לִקְמֵן דף ג). דְּרַשִׁי מִיּוֹה מִנֵּין לְרִבּוֹת שְׁלֵמֵי מִזֵּר וְשִׁלְמֵי פֶסַח ת"ל שְׁלֵמֵי פִי' דְּנֹאכְלֵין לְיוֹם וְלֵילָה וְי"ל דְּהִתֵּם דְּרִישׁ מִכְּדַתְּשָׁה גְבִי אֲכִילָה: ש"מ דְּרִישׁ. וְהָיָה וְהָיָה כּוֹלֵה: וְלִהְיוֹן הוּא דְּלִמָּא שְׁתָּהָה וְצִיחָה לֵשׁ תּוֹדֶה וְי"ל דְּלֵאִכָּא לְרִבּוּי חַטָּאוֹת

וְאָסֶם מִדְּכַתִּיב בֵּיהֶּ [ח] אֲרִילָה׃
[ט] וַיִּשְׁנֶן אַחֲרֵי מִיתָהּ אֲבָל שְׁנֵי
בָּעֵלִים אֵינָן לְאַחֵר מִיתָהּ
בַּפְּסָחִים [י] (דף סא.) הַקָּשָׁה רָבִינוּ (דְּלִמְאָה
מֵאֲחֵר) [יא] שֶׁעִיבְדוּהָ [לא] לְחַל לְדוֹרִיתֵימָא
כְּמוֹ כִּן אֵין שְׁנֵי קוֹדֶשׁ לְאַחֵר מִיתָהּ דְּמֵאִי
נִפְקָא מִינֵה דְלֹא עֵלוּ שְׁנֵי חוּבֵה הָא לֹא
מִיחִיבֵי יוֹרְשֵׁין לְהֵצִיא אַחֵר דְּפִלּוּגֵתָא
הֵיזָבְדוּשֵׁין צִ"ק [דף קיג.] גְּבִי הָאֲשֶׁה
שֶׁהֵצִיחָה חֲטָאתָהּ וּמֵתָה יִצְחָר יוֹרְשֵׁין
עוֹלָמָה דְקָאֲמַר שְׁמוּאֵל וְהוּא שֶׁהִפְרִישָׁהּ
מֵחַיִּים וּרְבִי אֲשִׁי [כא] אָמַר אֲפִי׃ שְׁלֹא
הִפְרִישָׁתָה מֵחַיִּים וְהֵ"ל הֵכָא לִנְד"מ
שֶׁעִיבְדוּהָ [לְחַל] לְדוֹרִיתֵימָא שְׁנֵי
קוֹדֶשׁ לְאַחֵר מִיתָהּ מֵתִי [כב] מִיחָא דְּרוּקָא
וְיֵשׁ לוֹמַר דְּנִפְקָא מִינֵה אִם הִפְרִישׁ שְׁמִי
שְׁלָמִים אִו שְׁמִי עוֹלוֹת לְאַחֲרִית וּפִירֵשׁ
שְׁמִס אַחַת מֵתָה אִו אֲבֻדָּה הַשְׁנִיָּה
מֵהֵי קִיבֵּה עוֹלָה כְּדִין הָרֵאשׁוֹנָה וְאִם
קִרְבָּה הָרֵאשׁוֹנָה כְּתוּקָה הַשְׁנִיָּה מֵהֵי
חוֹלִין וְכִי מֵתָו צִעֲלִים וְעֵשֶׂה יוֹרֵשׁ אַחַת
שְׁלֹא לְשֵׁמֶה הִרִי הֵיזָבְדוּשֵׁין נֶאֱבָדָה
וּקִרְבָּה שְׁנִיָּה מִחִיבָה וְאִם עֵשֶׂה
הָרֵאשׁוֹנָה כְּמִיָּקָה אִו הַשְׁנִיָּה חוֹלִין אֲבָל
אִם לֹא פִירֵשׁ כְּלוֹס אֲלֵל סָתֵם הִפְרִישׁ
שְׁמִס לְאַחֲרִית אִו אֲפִילוּ נַעֲשִׂיתָ
הָרֵאשׁוֹנָה כְּמִיָּקָה הִו שְׁנִיָּה רֹעֵה
וְדִמִּיָּה קִרְבִּי עוֹלָה כְּמוֹ גְּבִי מִפְרִישׁ שְׁמִי
חֲטָאוֹת לְאַחֲרִית כְּדִלִיתָא לִקְטָן [דף קכא.]
מוֹתֵר חֲטָאֵת קִרְבִּי עוֹלָה וְהִי נִמִּי [כג]
בְּהִפְרִישׁ שְׁמִי שְׁלָמִים אִו שְׁמִי עוֹלוֹת
לְאַחֲרִית וְעִי"ל דְּלֵאחֲרֵי מִיתָהּ הִו
[אִיסוֹר] צִשְׁנִי קוֹדֶשׁ כְּשִׁמְשֵׁנָהוּ אֲבָל
לֵיכָא אִיסוֹרָא צִשְׁנִי בָּעֵלִים כִּיּוֹן דְּלֵיכָא
בָּעֵלִים מִיּוֹ [כד] אַחֲתִי לֹא יֵדַע דְּרֵשָׁא
דְּמוֹלָא שְׁפִתִּין דְּמִיָּה נִפְקָא אִיסוֹר
צִשְׁנִי קוֹדֶשׁ מִדְּמִיתִי לֵה צִסְמוֹן.
גְּהִיָּה׃ וַיִּשְׁנֶן בְּצִיבּוֹר. מֵשִׁא"כ
צִשְׁנִי בָּעֵלִים דְּלֹא שְׁחַט לְשֵׁמוֹ

התמיד ^בהרי הוא בעליו ואפי' לשם עוצד כוכבים לא מיפסיל דבעינן חזירו דומיא דידיה מחוייב כפרה כמותו. ברו"ך:

שלא לשם בעלי ולא הזכיר על מנת לזרזו אין זו מחשבה דשמוי בלש
 קדון (דף י). שאם אמר הריני שוחט לשם פלוני כבר שחטו על מנת לזרזו
 לקבל על מנת לזרזו לשם אחר בלש וישנו לאחר מיתה. המפריש קרבנו
 יחי: ודניו בלש. אבל שמוי בעלים לא שייך בקרבן צבור שהרי הכל בעלי:
 ושא"ל

[illegible]

עין משפט
גר מצוה

יב א מיי פ"ד מהל' מעה"ק
 הלכה י ופ"ג מהל' פסה"מ
 הלכה א:
 ב מיי פקד' מ' מהל' מעה"ק
 הלכה א:
 ג מיי שס הלכה ב:
 ד מיי פ"ט מ' מהלכות ציאת
 מוקדש פס"ג א ד:
 ה מיי פ"ד מהל' מעה"ק הלי'
 ופ"ג מהל' פסה"מ הלכה א:
 יד ו' מיי פט"ו מהל' פסה"מ
 הלכה א:
 ד (מ') פט"ו מהלכות פסה"מ
 ה"יג]

מורה אור השלם

1. וְשָׁמַע שְׁלֹמֹה בְּרָנּוֹ
 אֶת הַבָּקָה וְהָאֵת מִשְׁפָּרָא
 אֵם נִקְבָּה תַּמְסִי יִקְרְבוּ לִפְנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 2. וַיִּחַדּוּ
 וַיִּמְחָקוּ בְּרֵאשִׁית אֶת הַשְּׁלֹמֹסִים
 וְאֵת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶחָד
 מֵהֶם שָׂק וַתִּמְסֵי לִמְלֶכֶךְ
 3. וַיִּקְרָא רַגֵּל
 מִלִּפְנֵי מַעֲזֵי אֶחָד מֵהֶם
 בְּרָנּוֹ תְרוּמָה לַיהוָה וְלִפְנֵי
 הַיְהוֹדָה אֶת הַשְּׁלֹמֹסִים
 4. וַיִּקְרָא רַגֵּל
 וַיִּמְחָקוּ הַיְהוֹדָה וַיִּרְחֹץ
 בְּמַיִם הַיְהוֹדָה בְּרֵאשִׁית אֶת הַחֶלֶב
 וַיִּתְּסֵר הַמִּזְבֵּחַ עַל אֶת הַחֶלֶב
 אֵשׁ רֵיחַ נִחֲחָה לַיהוָה
 5. וַיִּחַדּוּ
 וַיִּשְׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָה לִפְנֵי
 יְהוָה וַיִּמְחָקוּ אֶת אֶחָד
 מֵהֶם וְהֵם אֵת הַחֶלֶב וְאֵת
 הַחֶלֶב וְהַמִּזְבֵּחַ כִּבְּדוּ אֶשֶׁר
 6. וַיִּשְׁחַט אֶת הַחֶלֶב
 וַיִּשְׁחַט זֶכֶב חֹדֶת שְׁלֹמֹי
 מִבְּנֵי בְרָנּוֹ אֶחָד
 מֵהֶם וַיִּקְרָא רַגֵּל
 7. וַיִּמְחָקוּ

ליקוטים

וישנו לאחר מיתה. ושינוי בעלים אינו לאחר מיתה שמא משום דכתיב לכפר עליו ולא על חבירו ומת לאו בר כפרה גמורה הוא אלא שנתחייב להביאו. (מוס') פקמים סא.)

שיטה מקובצת

[illegible]